

Vanvidskørsel: Konfiskation af biler ved prøvekørsler

Vi har efterhånden en ret fast praksis for hvad, der skal til for at en bil kan blive konfiskeret. Udgangspunktet er konfiskation, og der skal rigtig meget til, før undtagelsesbestemmelsen finder anvendelse.

Af Ida N. Daarbak Reislev
Jurist

Højesteret har efterhånden afsagt tilstrækkeligt med kendelser til, at der kan dannes et billede af, hvornår et køretøj kan konfiskeres. Og i 2022 faldt en dom om konfiskation af en bil under en prøvekörsel, hvor det selvfølgelig er interessant at se på, hvilke elementer retten har lagt vægt på i deres begrundelse.

Audi beslaglagt under prøvekörsel

"I AutoBranchen Danmark er vi bekendt med en enkelt dom, hvor en Audi blev beslaglagt under en prøvekörsel hos en forhandler. I denne sag havde føreren underskrevet en tro- og loveerklæring, men påstod under retssagen, at han ikke havde læst, hvad han havde skrevet under på. Man havde ikke foretaget yderligere baggrundstjek af kunden," siger Ida Nynne Daarbak Reislev, jurist i AutoBranchen Danmark.

Der havde været tale om en 30 minutters prøvekörsel. Under prøvekörslen valgte føreren at køre til en anden bydel for at samle en ven op, så de kunne spise kebab sammen. Efter at have samlet vennen op, observerede en politivogn, at bilen kørte alt for stærkt, og andre bilister måtte undvige for ikke at blive ramt. Politiet fulgte efter bilen over en

længere strækning, og observerede, at bilen kørte mindst 152 km/t på en strækning, hvor den tilladte fartgrænse er 60 km/t. Den fart viste deres speedometer under forfølgelsen af bilen. Betjentene havde ikke anvendt måleudstyr under deres forfølgelse. Betjentene stoppede bilen, og føreren blev sigtet for vanvidskørsel.

Ifølge sigtelsen, havde føreren kørt med en hastighedsoverskridelse på over 100 procent og bilen blev beslaglagt på stedet. Anklagemyndigheden forlangte fængsel, og føreren skulle frakendes sit kørekort ubetinget i tre år. Anklagemyndigheden forlangte også konfiskation af bilen, selvom køretøjet var ejet af en bilforhandler. Føreren nægtede alle anklagepunkter, mens bilforhandleren bestred kravet om konfiskation.

"Under sagen gjorde føreren blandet andet gældende, at det ikke havde været hans hensigt at køre for stærkt, og at han ikke mente han havde kørt så hurtigt, som politiet påstod. Føreren mente heller ikke han var blevet gjort ordentlig bekendt med den tro- og loveerklæring, som han havde underskrevet uden at se nærmere på den," fortæller Ida Nynne Daarbak Reislev.

Retten begrundelse og resultat

Retten lagde ved sin afgørelse vægt på politibetjentens forklaring, og lagde til grund, at føreren som minimum havde kørt 131 km/t på en 60 km/t-strækning, og dermed var skyldig i vanvidskørsel.

Føreren blev straffet med 20 dages fængsel og frakendelse af kørekortet i tre år. Retten fandt desuden, at bilen skulle konfiskeres.

Retten tog også konkret stilling til spørgsmålet om tredjemandsjede køretøjer og konfiskation heraf, og den snævre undtagelse, der findes i lovgivningen om konfiskation.

Retten kom dog frem til, at intet talte for at anvende undtagelsen, da ejerens erstatningskrav mod føreren var realistisk at inddrive. Føreren havde nemlig forklaret, at han til trods for en årsindtægt

på kun 64.000 kr., godt kunne afdrage på et erstatningsbeløb for bilen. Retten fandt på den baggrund ikke, at konfiskationen var uforholdsmæssig indgribende, hvorfor bilen kunne konfiskeres.

Retten bekræftede, at bilforhandleren havde et erstatningskrav på bilens værdi mod føreren, men kunne ikke tage konkret stilling til størrelsen, da retten ikke mente at have tilstrækkelige oplysninger fra bilforhandleren til at kunne fastlægge den. Bilforhandleren blev derfor henvist til at anlægge et civilt søgsmål på erstatningssummen.

Kan man gøre noget for at undgå konfiskation af prøvekørselsbiler?

“Spørgsmålet, der kan stå tilbage, er alt andet lige om man på nogen måde kan sikre sig mod at ens biler, der anvendes til prøvekørsler, konfiskeres? Det kedelige jurasvar er jo, at alt er en konkret vurdering, og det altid vil være de konkrete omstændigheder i en sag, der afgør om en domstol vil finde, at en bil skal konfiskeres,” siger Ida Nynne Daarbæk Reisle, og fortsætter.

Min vurdering er dog, at man ud fra retspraksis for konfiskationer og udtalelserne fra Højesteret nu kan se, at udgangspunktet vil være konfiskation. Den bedste mulighed for at undgå kon-

fiskation er, hvis retten vurderer, at det vil være uforholdsmæssigt indgribende over for ejeren, hvis bilen bliver konfiskeret,” siger hun.

Det vil hertil være et væsentligt element i vurderingen om, hvorvidt undtægelsesbestemmelsen kan tages i anvendelse, om ejeren har udvist agtpågivenhed og taget de nødvendige skridt for at sikre sig mod at bilen anvendes til vanvidskørsel ved at foretage baggrundstjek af kunden, og få dem til at underskrive en tro- og loveerklæring for at vise at man som ejer har taget de nødvendige økonomiske skridt for at sikre sin økonomiske stilling

“En del af de sager vi har set, hvor retten ikke har fundet, at der skulle ske konfiskation, fordi det ville være uforholdsmæssigt indgribende for ejeren, har det været væsentlige elementer, at det var udenlandske ansatte, der førte køretøjerne, og at disse personer var udrejste fra Danmark inden sagen kom for retten. Retten har derfor ment, at det var illusorisk, at ejeren kunne inddrive en erstatningssum for køretøjerne fra disse personer,” siger hun.

Herudover har det formentlig også været et væsentligt element for retten, at køretøjerne blev anvendt i erhvervs-mæssig øjemed, og blev de konfiskeret,

ville det derfor være ramme ejerne af køretøjerne ekstra hårdt.

Væsentlige måder at sikre sig på, er hvis man laver et grundigt baggrundstjek af kunden. Er der tale om en prøvekørsel, kan et omfattende baggrundstjek virke voldsomt, men det er bedre at gøre lidt end ingenting.

Af retspraksis kan vi indtil videre udlede, at der skal rigtig meget til, før domstolen vurderer, at en fører ikke ville kunne betale erstatning til ejeren. I den konkrete sag med Audien havde føreren en årsindtægt på 64.000 kroner, og bilen havde en værdi i omegnen af 500.000 kroner. På trods af den meget lave årsindtægt fandt retten, at føreren godt ville kunne afbetale løbende.

Det er rigtig svært at helgardere sig mod, at ens biler bliver konfiskeret. Det bedste værn vil være, hvis en af jeres medarbejdere er med i bilen, når den prøvekøres – eller at I laver en konkret risikovurdering fra gang til gang og her tager stilling til, om en medarbejder skal køre med.

“Vores råd er fortsat, at man ved prøvekørsler som minimum får kunderne til at underskrive en tro- og loveerklæring og ser deres kørekort,” siger Ida Nynne Daarbæk Reisle. ■

